

WISCO Instalacje Sanitarne

Marek Lasmanowicz

ul. Kościuszki 13

10-502 Olsztyn

691 961 963

PROJEKT TECHNICZNY

Instalacji klimatyzacji dla zadania inwestycyjnego pod nazwą: „Projekt instalacji klimatyzacji w wybranych pomieszczeniach szpitala MSWiA”

w Olsztynie

przy ul. Wojska Polskiego 37, Olsztyn

Kat. IX

Inwestor: Szpital MSWiA w OLSZTYNIE
ul. Wojska Polskiego 37
10-228 Olsztyn

Projektował: mgr inż. Marek Lasmanowicz
upr. bud. WAM/0145/PWOS/14

Sprawdził: mgr inż. Elżbieta Lasmanowicz
upr. bud. nr 16/97/OL

Maj 2024

SPIS TREŚCI – ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

I.	Część opisowa	str. 3-10
	- opis techniczny	
	- Informacja dotycząca BiOZ	
II.	Część rysunkowa	str. 11-16
	- Instalacja klimatyzacji – bud. A rzut II piętra	rys. 1
	- Instalacja klimatyzacji – bud. B rzut I piętra	rys. 2
	- Instalacja klimatyzacji – bud. C rzut II piętra	rys. 3
	- Instalacja klimatyzacji – bud. D rzut I piętra	rys. 4
	- Instalacja klimatyzacji – bud. D rzut II piętra	rys. 5
	- Instalacja klimatyzacji – bud. F rzut parteru	rys. 6

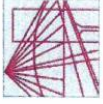
Zgodnie z art. 34 ust. 3d prawa budowlanego oświadczam, że projekt techniczny instalacji klimatyzacji dla zadania pn.: „Projekt instalacji klimatyzacji w wybranych pomieszczeniach szpitala MSWiA” w Olsztynie ul. Wojska Polskiego 37 sporządzono zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej:

Projektant:

mgr inż. Marek Lasmanowicz
upr. bud. nr WAM/0145/PWOS/14

Sprawdzający:

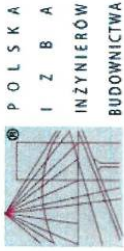
mgr inż. Elżbieta Lasmanowicz
upr. bud. nr 16/97/OL

WARMIŃSKO-MAZURSKA
OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA
10-532 Olsztyn, Plac Konsulatu Polskiego 1

WAM/OKK/U/75/14

Olsztyn, 23 grudnia 2014 r.

P O L S K A
I Z B A
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:
WAM-FAF-1FY-PZE *

Pan Marek Lasmanowicz o numerze ewidencyjnym WAM/IS/0032/15
adres zamieszkania m. Klebark Wielki 102, 10-687 Olsztyn
jest członkiem Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada
wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
Niniejsze zaświadczenie jest ważne od 2024-02-01 do 2024-12-31.

Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2024-01-12 roku przez:

Jarosław Kukliński, Przewodniczący Rady Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Zgodnie z art. 78¹ K.c.

§ 1. Do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej.

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.pibb.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

DECYZJA

Na podstawie art. 24 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 ze zm.), art. 12 ust. 2 i ust. 3, art. 12 ust. 4c pkt 3, art. 14 ust. 1 pkt 14 ust. 1 pkt 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnego funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409 ze zm.) oraz § 10 i § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnego funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1278) i art.104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), po ustaleniu, że spełnione zostały warunki w zakresie przygotowania zawodowego oraz po złożeniu egzaminu na uprawnienia budowlane z wynikiem pozytywnym

Pan MAREK LASMANOWICZ

magister inżynier inżynierii środowiska
ur. dnia 07 lutego 1984 r. w Olsztynie

otrzymuje

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

Nr ewid. WAM/0145/PWOS/14

DO PROJEKTOWANIA I KIEROWANIA ROBOTAMI BUDOWLANYMI BEZ OGRANICZEŃ

w szczególności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych.

UZASADNIENIE

W związku z uwzględnieniem w całości żądania strony, na podstawie art. 107 § 4 K.p.a. odstępuje się od uzasadnienia decyzji. Zakres nadanych uprawnień budowlanych wskazano na odwoście decyzji.

Pouczenie :

1. Zgodnie z art. 12 ust. 7 w.w ustawy Prawo budowlane – podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi wpis, w drodze decyzji, do centralnego rejestru Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności.

2. Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w Warszawie, za pośrednictwem Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Olsztynie, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Skład orzekający
Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej:

1. mgr inż. Andrzej Stasiorowski
2. dr inż. Zenon Drabowicz
3. mgr inż. Elżbieta Lasmanowicz

URZĘD OJEWODZKI
w Olsztynie

LAN.NN.7342/63/97

Olsztyn, 20 marca 1997r.

DECYZJA NR 1697/OI

Na podstawie art. 13 i 14 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89 z dnia 25.08.1994r. poz. 414), w związku z art. 104 § 1 i 2 KPA, po rozpatrzeniu wniosku Pani mgr inż. Elżbiety Danuty Lasmanowicz z dnia 18.12.1996r. do dokumentów stwierdzających posiadanie wymaganego wykształcenia i praktyki zawodowej oraz na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu na uprawnienia budowlane złożonego przed Komisją egzaminacyjną powołaną przez Wojewodę Olsztyńskiego Zarządzeniem Nr 50 z dnia 17 maja 1995r.

Pani ELŻBIETA DANUTA LASMANOWICZ
magister inżynier inżynierii środowiska
ur. dnia 7 kwietnia 1955r. w Olsztynie

o r z y m w i e

Uprawnienia budowlane

do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń wodocigowych i kanalizacyjnych, ciepłych, wentylacyjnych i gazowych

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przemysłu i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8/95 poz. 38) - uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń stanowią również podstawę do sprawdzania projektów budowlanych w specjalności objętej tymi uprawnieniami.

W związku z tym, że przedmiotowa decyzja uwzględnia w całości wniosek Pani mgr inż. Elżbiety Danuty Lasmanowicz, na podstawie przepisu art. 107 § 4 KPA odstąpiono od uzasadnienia decyzji.

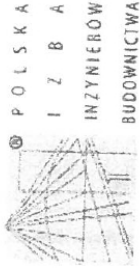
Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji za pośrednictwem Wojewody Olsztyńskiego.

Otrzymują:

1. Pan mgr inż. Elżbieta Danuta Lasmanowicz
ul. Barcza 37/11, 10-684 Olsztyn
2. Główny Inspektor
Nadzoru Budowlanego, ul. Kracza 38-42, 00-512 Warszawa
3. a/a-1/13

Z up. W OJEWODZKI
mgr inż. Elżbieta Danuta Lasmanowicz
Wojewoda Olsztyński

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:
WAM-B53-AFS-76T *

Pani Elżbieta Danuta Lasmanowicz o numerze ewidencyjnym WAM/IS/1423/01 adres zamieszkania ul. Kresowa 44, 11-041 Olsztyn jest członkiem Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
Niniejsze zaświadczenie jest ważne od 2024-01-01 do 2024-12-31.

Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2023-12-18 roku przez:

Jarosław Kukliński, Przewodniczący Rady Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Zgodnie z art. 78 k.c.

§ 1. Do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoznaczne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej.

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.pib.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Opis techniczny

do projektu technicznego instalacji klimatyzacji dla zadania pn.: „Projekt instalacji klimatyzacji w wybranych pomieszczeniach szpitala MSWiA” w Olsztynie ul. Wojska Polskiego 37.

1. Podstawa opracowania

- 1.1. Zlecenie inwestora.
- 1.2. Inwentaryzacja do celów projektowych
- 1.3. Obowiązujące normy i przepisy techniczne.

2. Warunki ogólne

Projektuje się wykonanie instalacji klimatyzacji dla części pomieszczeń w Szpitalu MSWiA w Olsztynie. System klimatyzacji składać się będzie z jednostek wewnętrznych zlokalizowanych we wskazanych w dokumentacji pomieszczeniach oraz jednostek zewnętrznych, zlokalizowanych na zewnętrznej ścianie budynku.

3. Dobór urządzeń klimatyzacyjnych

We wszystkich pomieszczeniach objętych projektem instalacji klimatyzacyjnej należy zapewnić odpowiedni bilans chłodniczy. Z tego względu dobór urządzeń został sporządzony przede wszystkim na podstawie kubatury pomieszczeń z uwzględnieniem potrzeb użytkowych oraz funkcji pomieszczenia. Możliwości rozwiązań technicznych zostały wyznaczone przez zastany stan istniejący budynku oraz na podstawie podkładów architektoniczno-budowlanych. Zaprojektowany system klimatyzacji został podzielony na układy multi split. Zakres rzeczowy obejmuje zatem montaż agregatów chłodniczych, umiejscowionych w zależności od bryły budynku na ścianach zewnętrznych i dachu. W wybranych pomieszczeniach administracyjno-biurowych znajdować się będą jednostki wewnętrzne naścienne a w serwerowni jednostki wewnętrzne kasetonowe o odpowiednio dobranych parametrach, współpracujące z danymi agregatami zewnętrznymi.

4. Parametry zaprojektowanych systemów

Instalację chłodniczą wykonać z rur miedzianych izolowanych, z wykorzystaniem zaworów i kształtek montażowych dostarczonych przez producenta w komplecie z urządzeniami. Jednostki zewnętrzne każdego układu wyposażone są w sprężarki inwerterowe. Wszystko to gwarantuje wysoką niezawodność układu oraz utrzymanie komfortowych warunków. Odpowiednie parametry powietrza wewnętrznego pomieszczeń zapewniają jednostki wewnętrzne naścienne i kasetonowe.

5. Montaż rurociągów oraz armatury

5.1. Instalacja chłodnicza

Zaprojektowany system multi split wykorzystuje czynnik chłodniczy R32. Instalację chłodniczą wykonać z rur miedzianych zgodnie z PN-EN-12735-1 bezszwowych. Rurki należy zabezpieczyć przed dostaniem się do wewnątrz wody lub kurzu. Przewody podczas lutowania wypełnione są suchym azotem, aby nie tworzyła się utleniona powłoka na wewnętrznej powierzchni przewodów. Instalację z rur miedzianych należy mocować do stropu lub ścian przy pomocy obejm termoizolacyjnych z wkładką kauczukową typu Armafix AF oraz ogólnodostępnych materiałów montażowych posiadających odpowiednie certyfikaty i atesty. Przewody izolujemy izolacją cieplną, nie pozostawiającą żadnych szczelin. Stosujemy izolację odporną na temperatury powyżej 120°C. Preferowana jest izolacja kauczukowa typu AF/Armaflex lub równoważna o grubości ścianki min. 13-25 mm. Instalację freonową z izolacją prowadzoną na zewnątrz zabezpieczyć płaszczem z blachy stalowej ocynkowanej lub aluminiowej. Przejścia przewodów przez przegrody budowlane należy wykonać w tulejach ochronnych oraz uszczelnić pianką PU.

6. Odprowadzenie skroplin

Odprowadzenie skroplin z jednostek wewnętrznych realizować należy rurami z tworzywa sztucznego oraz gumowymi wężykami do kondensatu. Skropliny odprowadzane będą za pomocą pomp skroplin lub grawitacyjnie zgodnie z częścią graficzną opracowania. Skropliny będą odprowadzane do istniejącej sieci kanalizacyjnej wewnątrz budynku. W przypadku odprowadzania skroplin do wewnętrznej sieci kanalizacyjnej należy zastosować syfony. Przewody odprowadzenia skroplin wykonać z rur PVC o średnicy $\frac{3}{4}$ " łączonych przez klejenie lub wężykiem gumowym 6/9 mm. Całość instalacji odprowadzenia skroplin należy zamaskować w korytkach instalacyjnych PCV. Instalacja skroplin biegnąca wzdłuż ciągów komunikacyjnych zamaskowana jest w osobnym korytku instalacyjnym (poniżej instalacji freonowej).

Zaleca się okresową konserwację pomp skroplin w celu prawidłowego odprowadzania kondensatu.

7. Próba szczelności

Po wykonaniu wszystkich połączeń należy przeprowadzić próbę szczelności instalacji. Instalację chłodniczą napełnić azotem do ciśnienia testowego 4,15 MPa. Po 24

godzinach sprawdzić ciśnienie. Sprawdzić przewód cieczowy i gazowy. Zmiana temperatury otoczenia o 5°C powoduje zmianę ciśnienia próbnego o 0,07 MPa.

8. Wytyczne prowadzenia rur przez przegrody budowlane

W miejscach przejść przewodów przez przegrody nie wykonywać połączeń rur.

Przejścia przewodów przez przegrody należy wykonywać w stalowych tulejach ochronnych o średnicy większej o dwie dymensje od rury przewodowej i o długości większej od grubości przegrody o 2cm - przestrzeń pomiędzy zewnętrzną ścianą przewodu a tuleją ochronną należy wypełnić szczeliwem, zapewniającym możliwość osiowego ruchu przewodu. Z uwagi na ochronę przeciwpożarową budynku w przejściach przewodów palnych i niepalnych przez przegrody budowlane, stanowiące granice stref pożarowych, należy stosować system ochrony przeciwpożarowej. Przepusty powinny mieć klasę odporności ogniowej ściany lub stropu przez który przechodzą.

Dla przejść z rur niepalnych należy zastosować pastę ogniochronną FLAME PASTA CABLE I – zgodnie z wytycznymi producenta. Dopuszcza się zastosowanie innego systemu spełniającego tę samą funkcję.

9. Demontaż i przebudowa istniejących instalacji sanitarnych

Po wykonaniu prac odkrywkowych należy zweryfikować założenia projektowe ze stanem faktycznym usytuowania istniejącego pionu kanalizacji sanitarnej oraz sprawdzić jego stan. W przypadku, gdy podczas wykonywania prac odkrywkowych i budowlanych wykonawca natrafi na niezainwentaryzowane instalacje lub kolizje z istniejącą infrastrukturą techniczną i budowlaną należy uzgodnić z autorem dokumentacji oraz zamawiającym sposób prowadzenia prac i przebudowy instalacji sanitarnych. W razie stwierdzenia złego stanu istniejących instalacji, należy je wymienić.

10. Podłączenie elektryczne

Podłączenia elektryczne poszczególnych urządzeń wykonać zgodnie z wymaganiami producenta urządzeń klimatyzacyjnych. Wszystkie informacje na temat mocy zasilania oraz przekroji przewodów zawarte są w kartach technicznych poszczególnych modeli. Wpięcie do najbliższej rozdzielniczy wykonać po uzgodnieniu i w porozumieniu z Zarządcą Obiektu. Wszystkie jednostki wewnętrzne połączyć przewodem komunikacyjnym 4 żyłowym 1,5mm²-2,5mm². Agregaty zewnętrzne od mocy 6,8kW do 9,0kW zasilić przewodem 3 żyłowym

4mm². Jednostki o mniejszej mocy należy zasilić przewodem 3 żyłowym 2,5mm². Wszystkie urządzenia działają na 1 fazie o częstotliwości 50Hz i napięciu w zakresie 220-240V.

U W A G A:

- Całość robót wykonać zgodnie z "Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano - Montażowych" cz.2 „ Roboty Instalacji Sanitarnych i Przemysłowych”
- Podłączenia wszystkich zaprojektowanych urządzeń dokonać zgodnie z DTR-kami, załączonymi przy ich zakupie.
- Instalacje powinny być uziemione.
- Wszystkie przytoczone w projekcie nazwy materiałów i urządzeń oraz ich producentów, należy traktować jedynie przykładowo – ich wybór zostanie dokonany przez Inwestora na etapie realizacji.
- Prace projektowe były wykonywane przy założeniu, że istniejące instalacje są sprawne i nadają się do dalszej eksploatacji, co wynika z inwentaryzacji, wizji lokalnej oraz opinii przedstawicieli służb technicznych od strony zamawiającego.
- Instalacje należy wykonać zgodnie z Wymaganiami Technicznymi COBRTI INSTAL zeszyt 5 z 2002r– „Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Instalacji wentylacyjnych”.
- Przed przystąpieniem do wykonywania instalacji wszystkie wymiary sprawdzić na budowie.
- Instalowanie urządzeń powinno odbywać się zgodnie z instrukcjami montażu producentów.
- Rysunki i część opisowa są dokumentami wzajemnie się uzupełniającymi. Wszystkie elementy ujęte w opisie, a nie ujęte na rysunkach lub ujęte na rysunkach a nie ujęte w opisie winne być traktowane tak jakby były ujęte w obu. W przypadku rozbieżności w jakimkolwiek z elementów dokumentacji należy zgłosić projektantowi, który zobowiązany będzie do rozstrzygnięcia problemu.

Opracował:

mgr inż. Marek Lasmanowicz

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA NA PLACU BUDOWY

ZAKRES ROBÓT

Zakres robót obejmuje wykonanie instalacji klimatyzacji dla części pomieszczeń w Szpitalu MSWiA w Olsztynie, przy ulicy Wojska Polskiego 37.

ISTNIEJĄCE OBIEKTY BUDOWLANE

Na placu budowy znajdują się obiekty budowlane

1. KOLEJNOŚĆ WYKONYWANYCH ROBÓT

- 1.1. zagospodarowanie placu budowy
- 1.2. roboty budowlano-montażowe
- 1.3. maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy

2. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

- szkolenie pracowników w zakresie bhp,
- zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia
- zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi.

3. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH.

Zagospodarowanie terenu robót wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie: wyznaczenia stref niebezpiecznych i urządzenia składowisk materiałów. Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie. Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących w budynku pomieszczeń i urządzeń higieniczno – sanitarnych inwestora.

3.1. Maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych, to porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia elektryczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

4. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

Do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych będą dopuszczeni pracownicy, którzy oprócz wymogów regulowanych przepisami BHP, będą dodatkowo przeszkoleni w zakresie BHP przy tych pracach z uwzględnieniem konkretnych warunków na budowie. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

5. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawuje kierownik budowy. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników. W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Podstawa prawna opracowania:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t. jedn. Dz.U. z 1998 r. Nr 21 poz.94 z późn.zm.)
- art.21 „a” ustawy z dnia 7lipca1994r–Prawo budowlane(Dz.U. z 2000r. Nr 106 poz.1126 z późn.zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz.U. Nr 151 poz.1256)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr62 poz. 285)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 844 z póź.zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.Nr 47 poz. 401).

Oprac: mgr inż. Marek Lasmanowicz